

CO2-kvoter:

Ikke varm luft

CO2-kvoter har ikke nødvendigvis et godt ry. Der er nogle, som tror, det er en nem måde at unddrage sig en klimainsats. Dansk rådgiver spiller central rolle i udviklingen af bæredygtige projekter, som intet har med varm luft at gøre

Af Jesper Winther Andersen

Selvom der allerede er iværksat mange initiativer, der bidrager til at nedbringe udledningen af drivhusgasser, udestår fortsat en betydelig indsats, før Danmark kan efterleve sin Kyoto forpligtelse. Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM) blev etableret inden for rammerne af Kyoto-protokollen i 1997. Mekanismerne gør det muligt for industrilande at supplere hjemlige drivhusgasreduktioner (som omregnes til CO2-ekvivalenter) med investeringer i projekter i udlandet, der reducerer udledning af drivhusgasser. CO2-reduktion omsættes i kreditter, som kan fratrækkes i industrilands nationale klimaregnskab. Det gælder for eksempel et biomasse-projekt i Rumænien, hvor der anvender savsmuld som brændsel i stedet for naturgas og olie. Projektet er udviklet som Joint Implementation (JI) mellem Danmark og Rumænien. Projektet er et af de først implementerede JI projekter i Rumænien, og den samlede anlægsinvestering er ca. 100 mio. kr.

- Projektet forbedrer miljøet ved at implementere nye moderne biomassefyrede fjernvarmeanlæg i fem rumænske byer. Ved at bruge det lokale

savsmuld til brændsel i fjernvarmesystemerne sikres en stabil varmeforsyning til indbyggerne. Uden projektet ville savsmuldet blive dumpet i forskellige områder som affald, forklarer Douglas A. Marett, partner og leder af afdelingen "Emission Reduction Development" hos Grue & Hornstrup. Savsmuldet stammer fra savværker (våd biomasse) i den skovrige region. Projektet omfatter nye systemer for indsamling af savsmuld, fem nye kedelanlæg, nye fjernvarme distributionssystemer mv.

De totale forventede emissionsreduktioner fra projektet er årligt ca. 53.000 ton CO2.

Klimaprojekter

-Den globale opvarmning forårsaget af udledning af drivhusgasser, primært CO2 er et velkendt fænomen, og Danmark har påtaget sig en meget betydelig forpligtelse til at reducere CO2 udledningen. Denne forpligtelse kan Danmark opfylde ved at gennemføre reduktioner inden for eller uden for landets grænser, siger Douglas A. Marett.

Grue & Hornstrup er et af de førende firmaer i Danmark, når det gælder udvikling og gennemførelse af Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM) projekter under Kyoto-protokollen.

Grue & Hornstrup arbejder direkte sammen med Miljøstyrelsen (og nu Energistyrelsen) om udvikling og gennemførelse af projekter i Rumænien, Slovakiet, Rusland og Tjekkiet. Endvidere er Grue & Hornstrup involveret i udvikling af projekter i Europa, Asien og Mellemøsten.

-Vi har specialiseret os i at udarbejde den dokumentation og gennemførelse, der er nødven-

dig for gennemførelse af handel med emissionsreduktioner mellem Kyoto-protokollens medlemslande og mellem private virksomheder, tilføjer Douglas A. Marett. Grue & Hornstrup blev etableret i 1981 af Lars Grue og Kay Hornstrup som et traditionelt rådgivende ingeniørfirma. Firmaet ejes i dag af Lars Grue, Kjeld Kirkgaard og Douglas Marett.

Kun reelle projekter

Andre eksempler på dansk støttede projekter er Klima- og Energiministeriets aftale med et privat, kinesisk selskab om at støtte finansieringen af en kommende vindmøllepark i Kina. Vindmølleparken skal levere strøm til erstatning for strøm, der ellers bliver produceret på kul. Aftalen har et budget på cirka 30 millioner kroner, som skal bruges til at købe de CO2-reduktioner, projektet vil give.

-At få overført og udbredt renere teknologier som vindenergi kommer til at blive afgørende for, at verden er i stand til at møde den enorme opgave, klimaudfordringen stiller os. De vindmøller, vi nu støtter, betyder, at der konkret vil blive udledt færre klimaskadelige drivhusgasser. Aftalen er et af mange skridt mod udbredelsen af vedvarende energi i Kina, siger klima- og energiminister Connie Hedegaard (K) om aftalen.

Aftalen er en del af den statslige indsats i forhold til Kyoto-protokollens mekanismer for handel med CO2-reduktioner (CDM, Clean Development Mechanism og JI, Joint Implementation). Indsatsen er forankret i Energistyrelsen under Klima- og Energiministeriet. Indsætterne omfatter udvikling af og køb af CO2-reduktioner fra klimaprojekter i udviklingslande og Østeuropa samt rådgivning til erhvervslivet om deltagelse i klimaprojekter.

-Når der handles med klimakreditter, sker det på baggrund af et konkret projekt, enten i et udviklingsland eller i Østeuropa. I og med at Den danske Stat eller danske virksomheder betaler for, at projektet bliver gennemført, vil der blive lavet klimatiltag i de pågældende lande, som ellers ikke ville have set dagens lys, forklarer Douglas A. Marett.

I perioden 2003-7 afsatte regeringen 930 mio. kr. til køb af JI og CDM projekter fra Østeuropa og u-landene og der er indgået i alt 37 kontrakter direkte mellem staten og projektere i værtslandene. Herudover har staten investeret i to internationale CO2-fonde,

Når deltagerne flyver ind til FN's klimakonference i København næste år, skal de ikke bekymre sig om den CO2, de udleder.

På regeringens finanslovsforslag for 2009 er der således afsat 5,3 millioner kroner til at neutralisere alle deltagerens CO2-udledning fra flyrejser. Samtidig bliver alle flyrejser i staten CO2-neutrale fra 2008 til 2011, indtil luftfarten inkluderes i EU's kvotedirektiv i 2012. Til det formål er det afsat 10 millioner kroner på finanslovsforslaget.

-Det er et dilemma, at alle, der beskæftiger sig med klimaforhandlinger, er nødt til at rejse meget med fly og dermed bidrager meget til CO2-udledningen. Vi har nu taget konsekvensen og gjort flyrejserne i forbindelse med klimakonferencen CO2-neutrale, siger klima- og energiminister Connie Hedegaard (K)

hvh. Verdensbankens Danish Carbon Fund og NEFCO's Testing Ground Facility. I perioden 2008-9 er der afsat i alt 200 mio. kr. til yderligere køb af statslige CO2-kreditter. I alt forventes disse investeringer at bidrage med godt 16 mio. tons til opfyldelse af den danske reduktionsforpligtelse under Kyoto protokollen og EU's byrdefordelingsaftale i perioden 2008-12. Der købes kun reelle, målbare emissionsreduktioner fra konkrete projekter.

Med i over 100 projekter

Staten har indkøbt indirekte kreditter gennem Den Danske Carbon Fond. Fonden administreres af Verdensbanken, som er blandt verdens største aktører for identifikation og udvikling af JI- og CDM-projekter. Derudover er der indskudt midler i en fællesnordisk fond administreret af den nordiske miljøinvesteringsfacilitet NEFCO. Målet er at gennemføre CO2-projekter. Samarbejdet har hidtil indfriet målsætningen om omkostningseffektive CO2-kreditter.

-Projekterne medfører et fald i udledningen af CO2 og andre drivhusgasser, og dette fald bliver omsat til de såkaldte klimakreditter. Klimakreditterne kan handles, og sælges

til virksomheder og stater i industrialiserede lande, der på grund af høj energieffektivitet vil have store omkostninger ved at reducere yderligere. Systemet er udformet og beskrevet i Kyoto-protokollen og er med til at sikre udviklingslandene og Østeuropa adgang til moderne og energieffektive teknologier, oplyser Douglas A. Marett, der tilføjer:

-Der stilles store krav til hvert eneste projekt, staten og virksomheder er involveret i. Projektet såvel som hver enkelt CO2-reduktion skal godkendes af FN og af uafhængige eksperter. Dette skal blandt andet sikre at projektet ikke ville finde sted uanset hvad. Hvert projekt gennemgår desuden en offentlig høringsproces, og der bliver gennemført detaljerede tekniske og miljømæssige analyser. Det er derfor forkert at sige, at statens projekter ikke bidrager til reelle miljø- og klimafordringer.

Kritikken af at CDM-projekter ikke sigter mod etablering af vedvarende energi og energibesparelser er langt fra den danske virkelighed. Kontorchef i Energistyrelsens Klimakontor Anton Beck har udtalt: "Faktisk hentes over 65% af statens CDM-kreditter fra projekter, der munder ud i

vedvarende energi i de pågældende udviklingslande. Til sammenligning er dette tal under 20% for det samlede, globale CDM-marked".

- I de sidste seks år har vi arbejdet med eller vurderet over 100 projekter for staten og private klienter og er nu beskæftiget med over 25 projekter. Vi kan i al beskedenhed prale af at have medvirket til at spare over syv millioner tons CO2, afslutter Douglas A. Marett.

Klimaprojekter

Som en naturlig fortsættelse af Grue & Hornstrups involvering i energi- og miljøprojekter udført under de danske Øststøtteordninger fra tiden lige efter "murens fald" frem til 2001, har Grue & Hornstrup specialiseret sig i gennemførelse af klimaprojekter under Kyoto protokollen. Dvs. projekter, hvis formål er en reduktion af udledningen af drivhusgasser og en efterfølgende handel med disse klimakreditter. Projekterne er dels lokaliseret i Øst- og centraleuropæiske lande, i Latin Amerika og i Asien.

Douglas A. Marett (tv), Kjeld Kirkgaard og Lars Grue er partnere i Grue & Hornstrup. Den rådgivende virksomhed har specialiseret sig i at udarbejde den dokumentation og gennemførelse, der er nødvendig for gennemførelse af handel med emissionsreduktioner mellem Kyoto-protokollens medlemslande og mellem private virksomheder.

-Vi udførte det første CO2-projekt for Den danske Stat overhovedet og har siden ligget i front. Det er næsten umuligt at få klima-ingeniører herhjemme, og vi har hentet flere af vores dygtige medarbejdere i udlandet. Alene af den grund har vi et forspring, siger Douglas A. Marett